

Södras yttrande över rapporten från Platform on Sustainable Finance

Södra är ett kooperativ som samlar 53 000 familjeskogsbrukare i södra Sverige. Tillsammans har vi under drygt 80 år byggt upp en internationell skogskoncern som tar tillvara på alla delar av trädet för att skapa värden åt skogsgården. Skogsråvaran förädlas till produkter för husbyggnation, så som korslimmat trä och sågade trävaror. Vi använder också bioråvara till barr-, löv- och textil-massa, samt energiprodukter och råvara till biodrivmedel. I produktionsprocessen genereras också ett betydande överskott av förnybar energi som säljs till el- och fjärrvärmenät. Verksamheten är i princip fossilfri och Södra har som hållbarhetsmål att även ha helt fossilfria transporter 2030.

Vi tackar för möjligheten att inkomma med synpunkter på förslagen i det rapportutkast som lagts fram av The Platform on Sustainable Finance.

Södra erkänner vikten av en hållbar finansiering inom ramen för the Green Deal.

I Sverige är miljö och produktion jämställda mål i lagstiftningen. Komplexiteten i regelverken gör att dialog och målbilder för skogsbruket är ständigt närvarande mellan verksamhetsutövare, universitet och myndigheter. Att föra in nya och helt annorlunda sätt att bruka skogen baserat på genomsnittliga antaganden om det europeiska skogsbruket innebär stora risker och osäkerheter. Om man har skogens och ekosystemens bästa för ögonen måste man förstå och erkänna att en omställning av brukande tar lång tid, att förutsättningarna skiljer sig åt och att varje steg som tas måste följas och utvärderas.

Våra huvudsakliga invändningar är att rapporten saknar en helhetssyn på skogsbrukets och skogsnäringens bidrag till en växande bioekonomi. Skogen och skogsbruket har en central roll i lösningen för att motverka klimatförändringen genom att skogsråvaran ersätter fossila material och produkter.

I stället för att lyfta fram skogsbrukets roll i det arbetet och lägga förslag som stärker tillväxten inom hållbarhetens gränser läggs det förslag om begränsningar och hinder för att utöva ett lönsamt och ansvarstagande skogsbruk. Södra tolkar förslagen som att EU kommissionen genom att styra mot ett minskat brukande av skogen vill möjliggöra en fortsatt ohållbar användning av fossila resurser.

TJÄNSTESTÄLLE, HANDLÄGGARE

Public Affairs

Marcus Svensson

För skogsbruket och för skogsnäringen i stort utgör förslagen sammantaget ett hot mot jobb, investeringar, en levande landsbygd och en grön omställning i samhället från fossilt till fossilfritt. Det är kontraproduktivt för såväl ren naturvård som för normal skoglig skötsel. Ingen hänsyn har tagits till skogsägarnas drivkrafter och engagemang i liggande förslag.

Den svenska skogsbruksmodellen bygger på frihet under ansvar vilket för svensk del har varit oerhört framgångsrikt. Det innebär att Södras 53 000 skogsägare frivilligt, utan ersättning, avsätter i genomsnitt 8-10 procent av skogsmarken för naturvårdsändamål. Hälften av dessa arealer kräver aktiv skötsel för att bevara och förstärka områdenas naturvärden. Försämras lönsamheten för skogsägaren kommer det att gå ut över aktiva och frivilliga åtgärder som syftar till att stärka naturvärden. Social och ekonomisk hållbarhet hänger samman med målen för miljö och klimat.

Vidare innebär förslagen en maktförskjutning från nationellt självbestämmande till EU, utan stöd i fördragen. Vår bedömning är att den administrativa börda och komplexiteten i sig utgör ett stort hinder för mark- och skogsägare att lägga sig i linje med taxonomin. Det betyder att de senaste 30 årens stora framsteg i att utveckla hållbarheten inom skogsbruket och med en nationell lagstiftning som jämnställer miljö och produktion riskeras att klassas som icke hållbar och placeras i finansiellt svår situation.

Trots att en skog brukas på ett hållbart sätt kan effekten av de komplexa redovisningskriterierna leda till att skogsägaren ställs utanför taxonomin. Med en för omfattande administration skapas ett system som gynnar storskaliga aktörer och missgynnar familjeskogsbruket.

Arbetsgruppen har lagt fram förslag på nya skoglig indelning, som inte ligger i linje med FAO:s definitioner. De vetenskapliga underlagen tycks ha kommit till för att stärka riktningen i förslagen och inte utifrån vad som är evidensbaserat och vedertaget.

I Sverige har skogsägare laglig möjlighet att fritt välja hyggesfritt, i sin helhet eller i kombination med andra metoder på sin fastighet. Om ett rent hyggesfritt skogsbruk varit mer eller lika lönsamt som konventionellt trakthyggesbruk hade det också återspeglats i det praktiska brukandet. På vissa områden och under vissa förutsättningar är det hyggesfria brukandet att föredra. Men teoretiska beräkningsmodeller i enskilda och avgränsade studier kan inte tas som intäkt för vare sig tillväxt eller lönsamhet i den fysiska verkligheten. Uppsidan av att uppfylla taxonomins kriterier uppvägs inte av att uttaget av förnybar rå-

TJÄNSTESTÄLLE, HANDLÄGGARE

Public Affairs

Marcus Svensson

vara kraftigt kommer att minska. Effekten blir färre arbetstillfällen, sämre förutsättningar att leva och bo på landsbygden, lägre förädlingsvärde, minskad export och sämre förutsättningar att ersätta det fossila med förnybara alternativ.

Om verksamhetsutövare inom EU hade getts tillträde till underlag och arbetsgrupper i ett tidigt skede hade många felaktiga antaganden och missförstånd kunnat undvikas. Med beprövad erfarenhet och praktiska kunskaper hade EU:s skogsägare och skogsnäring i stället kunnat bidra i arbetet och flyttat fram EU:s positioner i en miljömässigt, klimatmässigt, socialt och ekonomiskt hållbar riktning.